

گزارش

گزارشی از همایش آموزش پزشکی اردیبهشت ماه ۱۳۹۱

فارساد نوری زاده*

۱. دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.

دریافت مقاله: ۱۳۹۱/۳/۲۵، پذیرش مقاله: ۱۳۹۱/۴/۲۸

چکیده

مقاله‌ای که پیش‌رو دارید گزارش مختصری از سیزدهمین همایش کشوری آموزش پزشکی است که در اردیبهشت ۹۱ در ساری برگزار شد. سیاست مجله‌ی طب و تزکیه این است که از این پس در هر شماره، قسمتی را به اطلاع‌رسانی، بررسی و نقد اخبار آموزشی وزارت اختصاص دهد. بی‌گمان همکاری خوانندگان گرامی و ارسال نظرات سازنده‌شان، کمکی مؤثر در ارتقای این بخش خواهد بود.

کلید واژه‌ها: همایش، آموزش پزشکی، ۱۳۹۱.

نقدی بر سیزدهمین همایش کشوری آموزش پزشکی

کنگره‌های آموزش پزشکی، فرصت‌های بی‌نظیری هستند که می‌توان در آن‌ها تجربیات و ایده‌های آموزشی را با محققان و صاحب‌نظران مطرح کرد و هم‌چنین دیدگاه‌های متنوع در این حیطه را به اشتراک گذاشت.

سیزدهمین همایش کشوری آموزش پزشکی در اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۱ در ساری برگزار شد. برگزاری این همایش که با محور دانشجویی نقش دانشجو در تحول و نوسازی نظام آموزش علوم پزشکی، با نکات امیدبخش فراوانی همراه بود. در این همایش، با وجود کاهش خلاصه‌مقالات ارسالی از ۱۶۵۵ در دوازدهمین همایش کشوری آموزش پزشکی به ۱۵۲۵، تعداد ارائه‌های شفاهی از ۳۱ مورد پذیرفته شده در دوازدهمین همایش کشوری آموزش پزشکی به ۴۳ مورد افزایش یافته بود. هم‌چنین تعداد خلاصه‌مقالات پذیرفته شده به صورت پوستر پذیرفته شده در این همایش رقم بالای ۱۱۹۶ بود. افزایش تعداد خلاصه‌مقالات پذیرفته شده در این همایش و دوازدهمین همایش کشوری آموزش پزشکی نسبت به ادوار گذشته، از نکات مثبت و اثرگذار این همایش‌ها به‌شمار می‌رود. نکته‌ی قابل تامل دیگر در این رابطه، پرتنگ بودن بخش دانشجویی و ارسال ۲۹۹ خلاصه‌مقاله توسط دانشجویان برای این همایش بود که از این تعداد ۲۲۰ (۷۳/۵٪) خلاصه‌مقاله به صورت پوستر و ۱۷ (۵/۶٪) خلاصه‌مقاله جهت ارائه‌ی شفاهی پذیرفته شدند تا نسبت خلاصه‌مقالات پذیرفته شده‌ی دانشجویان (۷۹/۲٪) قابل مقایسه با نسبت خلاصه‌مقالات پذیرفته شده‌ی اساتید (۸۷/۲٪) باشد. در بسیاری از موارد مطالب ارائه شده در این کنگره بسیار سودمند بوده و ارائه‌ی نتایج پژوهش‌های انجام شده در این حیطه، ذهن علاقه‌مندان را درگیر کرد.

نکته‌ی قابل ذکر دیگر این که به نظر می‌رسد برگزارکنندگان این همایش تلاش ثمربخشی در کاهش میزان پلژیاریسم در خلاصه‌مقالات پذیرفته شده در این همایش داشته‌اند؛ زیرا بررسی مجدد خلاصه‌مقالات منتشر شده در کتابچه‌ی کنگره

* نویسنده مسؤول:

آدرس: بلوار کشاورز - خیابان قدس - دانشگاه علوم پزشکی تهران - طبقه ۵ - اتاق ۵۰۷

Email: farsadnoorizadeh@gmail.com

نشان می‌دهد که انواع پلژیاریسم، به خصوص دوپلیکاسیون در خلاصه‌مقالات ارائه شده در این همایش نسبت به بسیاری از کنگره‌های ملی و بین‌المللی هم‌تراز برگزار شده در حیطه‌های مختلف علوم پزشکی در کشورمان کمتر است. به نظر می‌رسد چک‌لیست فراهم شده برای داوران و افزایش تعداد داوران برای هر خلاصه‌مقاله (به طور میانگین ۲/۴۷ داور برای هر خلاصه‌مقاله) در این امر مؤثر بوده‌اند. با این وجود، پذیرفته شدن موارد هر چند معدود خلاصه‌مقالات دارای پلژیاریسم تامل‌برانگیز است.

نکته‌ی دیگری که در این همایش جلب توجه می‌کند، ارتقای کیفیت خلاصه‌مقالات پذیرفته شده در آن است. با این وجود متأسفانه در برخی از موارد، به نظر می‌رسد خلاصه‌مقاله‌ی پذیرفته شده بیشتر به ارائه‌ی خبر از فعالیت‌های و دستاوردهای دانشگاه‌های علوم پزشکی خاصی پرداخته است. در برخی از موارد، همانند بسیاری از کنگره‌های داخلی پژوهش‌ها ارائه شده در این همایش، تکراری بوده و در برخی موارد بدون هدف شفاف یا بر پایه‌ی متدولوژی نامناسب انجام شده‌اند. در چنین فضایی حیطه‌های بسیار مهمی مغفول مانده‌اند؛ از جمله این موارد می‌توان به آموزش‌های بین حرفه‌ای، آموزش در زمینه‌ی پژوهش، مهارت‌های تدریس، رهبری آموزشی، اثرگذاری شخصی، ارزیابی طرح‌های بازنگرمی آموزش پزشکی، روش‌های آموزش مجازی و شبیه‌سازی و موارد دیگر اشاره کرد. هم‌چنین در این همایش‌ها، جای خالی مطالعات آینده‌نگر و به خصوص ارزیابی آینده‌نگر مداخلات صورت گرفته در حیطه‌ی آموزش پزشکی (نظیر کارگاه‌های آموزشی که در چند مطالعه مطرح شده حاکی از اثربخشی کوتاه‌مدت آن‌ها در افزایش آگاهی و مهارت دانشجویان رشته‌ها و مقاطعی مختلف بوده‌اند) به چشم می‌خورد.

با در نظر گرفتن این حقیقت که این گونه همایش‌ها محل ارائه‌ی بهترین رویکردها و روش‌ها جهت تربیت و آموزش نیروی انسانی کارآمد، توانا، خلاق و توسعه‌یافته‌ای است که قادر به ارائه‌ی بهترین خدمات به مجموعه‌ی بهداشتی - درمانی است، جای صاحب‌نظران، کارشناسان و محققان بین‌المللی‌ای که در حیطه‌های مختلف آموزش پزشکی تجارب فراوانی دارند، خالی مانده است.

امید آن می‌رود که سال‌های آتی کیفیت مطالب ارائه شده در این همایش‌ها به میزان قابل توجهی ارتقا یابد تا بتواند بیش از پیش مورد استفاده‌ی دانشجویان، اساتید، پژوهشگران و سیاست‌گذاران آموزش علوم پزشکی در کشور عزیزمان قرار گیرد.